

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
2828-12

meddelad i Stockholm den 5 december 2012

SÖKANDE

1. AA

2. BB

3. CC

4. DD

5. EE

6. Karsvretagruppen
c/o FF

7. GG

8. HH

Dok.Id 127079

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

Mål nr
2828-12

9. II

10. JJ

11. Naturskyddsföreningen i Österåker
Box 4625
116 91 Stockholm

12. KK

13. LL

14. MM

15. NN

16. OO

17. PP

KLANDRAT AVGÖRANDE

Regeringens (Miljödepartementet) beslut den 23 februari 2012,
M2010/2201/Ma/P, avseende överklagande i fråga om detaljplan för
Karsvretavägen, Svinninge, Österåkers kommun, se bilaga

SAKEN

Rättsprövning

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avvisar AAs, DDs, EEs, GG, HHs, IIs, JJs, KKs, LLs, MMs, NNs, OOs och PPs ansökningar om rättsprövning.

Högsta förvaltningsdomstolen förklarar att regeringens beslut ska stå fast.

YRKANDEN M.M.

Sökandena begär rättsprövning och yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen upphäver regeringens beslut. De anför bl.a. följande. En ny inventering av de skyddsvärda arterna kring Karsvreta träsk har genomförts av Calluna AB. Invid Karsvretavägen hittades bl.a. större och mindre vattensalamander och det konstaterades att groddjur vandrar över vägen. Om detaljplanen genomförs kommer de att dö ut då de inte kan passera vägen och det blivande naturreservatet Karsvreta träsk förlorar sin betydelse. Regeringen har inte tagit hänsyn till de skyddsvärda arterna i området kring Karsvreta träsk, till förändringen av landskapsbilden eller till det blivande naturreservatet. En separat miljökonsekvensbeskrivning skulle ha gjorts för Karsvretavägen (jfr RÅ 2005 ref. 44). Regeringens beslut strider därför mot 5 kap. 18 § plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 1 § lagen (2006:304) om rättsprövning av vissa regeringsbeslut får en enskild ansöka om rättsprövning av sådana beslut av regeringen som innefattar en prövning av den enskildes civila rättigheter eller skyldigheter i den mening som avses i artikel 6.1 i Europakonventionen.

Mål nr
2828-12

Av handlingarna i målet framgår att AA, DD, EE, GG, HH, II, JJ, KK, LL, MM, OO och PP äger och bebor fastigheter som ligger i nära anslutning till planområdet men som inte omfattas av detta. NN äger såvitt framgår inte någon sådan fastighet. Det har inte framkommit att dessa sökande påverkas av detaljplanen annat än indirekt (jfr RÅ 2010 ref. 13). De har därmed inte visat att regeringens beslut innefattar en prövning av deras civila rättigheter eller skyldigheter i den mening som avses i artikel 6.1 i Europakonventionen. Deras ansökningar om rättsprövning ska därför avvisas.

Högsta förvaltningsdomstolen prövar därmed regeringens beslut endast med anledning av BBs, CCs, Karsvretagruppens och Naturskyddsföreningen i Österåkers ansökningar.

Enligt 7 § rättsprövningslagen ska Högsta förvaltningsdomstolen upphäva regeringens beslut om det strider mot någon rättsregel på det sätt som sökanden har angett eller som klart framgår av omständigheterna. Detta gäller dock inte om det är uppenbart att felet saknar betydelse för avgörandet.

Rättsprövningen innefattar, förutom ren lagtolkning, även sådana frågor som faktabedömning och bevisvärdering samt frågan om beslutet strider mot kraven på saklighet, opartiskhet och allas likhet inför lagen. Prövningen omfattar också fel i förfarandet som kan ha påverkat utgången i ärendet. Om de tillämpade rättsreglerna är så utformade att det föreligger en viss handlingsfrihet vid beslutsfattandet, omfattar rättsprövningen frågan om beslutet ryms inom handlingsfriheten (jfr prop. 1987/88:69 s. 23–25 och 234).

Den 2 maj 2011 infördes en ny plan- och bygglag (2010:900). Av övergångsbestämmelserna till den nya lagen följer att ÄPBL ska tillämpas i målet.

När en detaljplan upprättas ska enligt 5 kap. 18 § andra stycket ÄBPL bestämmelserna i 6 kap. 11–18 och 22 §§ miljöbalken tillämpas om detaljplanen

kan antas medföra en sådan miljöpåverkan som avses i 6 kap. 11 § miljöbalken. Av första stycket i sistnämnda paragraf framgår att när en kommun upprättar en detaljplan ska kommunen göra en miljöbedömning av planen om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Syftet med miljöbedömningen är enligt andra stycket att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas. Enligt tredje stycket får regeringen meddela föreskrifter om vilka slags planer som alltid kan antas medföra betydande miljöpåverkan samt om undantag från kravet på miljöbedömning.

Sådana föreskrifter finns i 4 § förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Enligt paragrafens andra stycke ska genomförandet av bl.a. en detaljplan, som enbart avser användningen av små områden på lokal nivå, antas medföra en betydande miljöpåverkan endast om kommunen med beaktande av de kriterier som anges i bilaga 4 till förordningen finner att så är fallet.

Bedömningskriterierna i bilagan är inriktade dels på planens karaktäristiska egenskaper, dels på typen av påverkan och det område som kan antas bli påverkat. I bedömningen ska särskilt beaktas bl.a. sannolikheten, varaktigheten och frekvensen av påverkan och möjligheten att avhjälpa den.

Kommunen, som tidigare upprättat en översiktlig miljökonsekvensbeskrivning avseende hela Svinninge, har bedömt att en särskild miljökonsekvensbeskrivning med anledning av den nu aktuella planen inte behövs. Länsstyrelsen och regeringen har gjort samma bedömning.

BB, CC, Karsvretagruppen och Naturskyddsföreningen i Österåker har framför allt anfört att kommunen skulle ha upprättat en separat miljökonsekvensbeskrivning för Karsvretavägen.

Mål nr
2828-12

Högsta förvaltningsdomstolens prövning är, som har framgått, begränsad och avser frågan om regeringsbeslutet kan konstateras strida mot någon rättsregel. Domstolen noterar att kommunen på regeringens begäran har yttrat sig särskilt över frågan om förekomsten av skyddade arter inom och intill detaljplaneområdet och planens eventuella påverkan på arterna samt att kommunen har initierat ett arbete rörande förutsättningarna för att eventuellt bilda ett naturreservat för Karsvreta träsk. Vidare har kommunen efter det att regeringen fattade det nu klandrade beslutet låtit göra en inventering av förekomsten av fridlysta groddjur kring Karsvreta träsk. Det framgår av utredningen i målet att groddjur korsar Karsvretavägen när de ska ta sig till eller från övervintringsplatser norr om vägen. Den aktuella detaljplanen är avgränsad till att avse ett område alldeles intill Karsvretavägen så att den befintliga vägbanan kan breddas och en gång- och cykelbana kan anläggas.

Med hänsyn till planärendets beskaffenhet och vad som sammantaget framkommit finner Högsta förvaltningsdomstolen att det inte kan sägas strida mot gällande föreskrifter att någon särskild miljökonsekvensbeskrivning för Karsvretavägen inte har upprättats i ärendet. Det finns därför inte skäl att upphäva regeringens beslut på denna grund.

Det har inte heller i övrigt framkommit att regeringen vid beslutsfattandet skulle ha felbedömt fakta eller överskridit gränserna för det handlingsutrymme som finns i ärenden av förevarande slag eller att det vid handläggningen har förekommit något fel som kan ha påverkat utgången i ärendet. Det framgår inte heller klart av

Mål nr
2828-12

omständigheterna i målet att beslutet på annat sätt strider mot någon rättsregel.
Regeringens beslut ska därför stå fast.

Henrik Jermsten

Nils Dexe

Eskil Nord

Anita Saldén Enérus

Christer Silfverberg

Kristina Andersson

Föredragande justitiesekreterare

Avd. II

Föredraget 2012-11-14